

HO FIHLA LEBAKA

Rea u amohela labyrinth. Lintlha tsena tse khutšoane li reretsoe ho kenyelletsa nalane ea nalane ea li-labyrinths, le ho fana ka tataiso mabapi le hore na u ka batla ho ea joang ho tsamaea. Natefeloa ke ho tsamaea ha hao.

LABYRINTH KE ENG?

Labyrinth ke tsela e le 'ngoe, e eang setsing - ha ho na lipheloa kapa tsela tse sa bonahaleng tsa ho lahleha. Ka tloaelo ho latela e 'ngoe ea mekhoa e mengata e tloaelehileng, labyrinth e ka penta ka seile, e tšelitsoe mohloeng, kapa e be mokatong o sa feleng ka har'a menyetla e meng e mengata.

Labyrinths e ka fumanoa lefats'eng lohle, mme e na le nalane e telele. Mekhabiso e tloaelehileng e kentsoeng ka tlase fatše, e katiloeng ka majoe, kapa e tšoailoeng maboteng a lehaha e fumanoe libakeng tse ngata tse fapaneng, le lits'oants'o tse ngata tsa lingoloa tsa khale. Li hlaha mefuteng e mengata ea maresa ea Roma, 'me li kentsoe ka mokatong oa likereke tse ngata tse kholo tsa Europe.

Ka mohlala, ho Chartres naheng ea Fora, labyrinth e tummeng e ne e tsamaisoa ke baeti ba neng ba sa khone ho ea Jerusalema.

Leha ho le joalo, ho tsamaea ka labyrinth ha se feela mokhoa o natefeloang karolong ea bophirima ea li-labyrinths ho Native American, Hindu, Buddha, Jain, le litumelo tse ling tsa tumelo, mme li tsamaisoa ke batho ba bangata ba se nang tumelo. Labyrinths e se e tumme haholo lilemong tsa morao tjena ho tloha ha "labyrinth e hatisitsoeng ka seile (ho fapano le hore e be e behiloe ka ho sa feleng mokatong) e ile ea etsetsoa Grace Cathedral ea San Francisco ka 1990's.

Kajeno, batho ba bangata ba tsamaea ba sebelisa li-labyrinths ho ea thuisa, ho thuisa, kapa ho tloha ho tsa letsatsi le letsatsi ka nakoana. Batho ba bangata ba tlaleha ba ikutloa ba bululetsoe, ba phahame, kapa ba e-na le khanya le tšusumetso nakong ea ha ba tsamaea kapa ka mor'a ho tsamaea, empa hangata ba ba le khotso.

Hoja e ne e sa fane ka letho, labyrinth e fana ka sebaka se sireletsehileng moo u ka bang sebakeng se le seng, u sa batle letho ho tsoa ho uena ntle le hore u behe leoto le leng ka pele ho le leng ebe oa hema!

HO ETSA LABYRINTH

Sohle se hlokahalang bakeng sa ho tsamaea mochinging oa mananeo ke ho qala qalong le ho tsamaea ka lebelo la hau ho leba bohareng. U kanna ua batla ho tsepamisa mohopolo kapa potso e itseng ha u ntse u tsamaea, feela u hlokomela kamoo maoto a hao a thekeselang le ho tsamaea ha u ntse u tsamaea, kapa o ela hloko ho phefumoloha ha hao.

Ho seng joalo, leka ho hula mehopolo ea hau e phathahane ka hohle kamoo u ka khonang, empa u se ke oa tšoenyeha haholo ka menahano kapa maikutlo afe a ka tlang ho uena.

Ha u ntse u tsamaea, u ka ikutloa u rata ho tsamaea ka lebelo le potlakileng mme ka linako tse ling o tsamaea butle ho feta ba bang, moholomong ka linako tse ling o batla ho emisa. U kanna ua hloka hore ka linako tse ling u khelohe ho feta motho ea tsamaeang ka pele ho uena, kapa ba bang ba ka hloka ho feta ka uena. Ho tsamaea ha se lebelo, 'me ha ho na taba hore na ha u fihe setsing.

Nka nako efe kapa efe eo u e hlokang ho fihla setsing, 'me u phomole moo nakoana haeba u lakatsa (lula, ema, khumame kapa eng kapa eng e ikutloa e lokile). Ha u se u itokisitse, siea labyrinth ka tsela e khahlano le eo u keneng bohareng ho tloha (kapa morao ka tsela e ts'oanang haeba labyrinth e na le tsela e le 'ngoe feela).

Haeba batho ba 'maloa ba emetse ho kenya labyrinth hang, moamoheli (haeba a le teng) o tla supa ha o ka batla ho qala ho tsamaea, ho lumella sebaka se fokolang pakeng tsa motho ka mong qalong. Li tla supa ha labyrinth e bulehile bakeng sa ho tsamaea, hangata ka ho letsatšepe

e nyane (ha ho hloka hale hore u potlakele ho qala ho tsamaea ho fihlela u ikutloa u itokisitse - nka nako ea hau).

Ka mokhoa o ts'oanang, ha motho a amohela pheletso ea nako e se e le teng, a ka koala sekhhahla ka molumo o mong oa chime. Batho ba bangata ba rata ho lula le ho thuisa ka ho tsamaea ha bona pele ba potlaka, 'me ba bang ba ka ngola mantsoe bukeng eo ba ka' nang ba e boloka.

Ehlile, haeba u ntse u tsamaea ka labyrinth, kapa ha ho na motho ea u amohelang, joale sebelisa kahlolo ea hau ha o qala le ho qeta ho tsamaea.

TLHOKOMELISO E LEBAKA

Le ha ho se na melao e thata ebile e potlakile bakeng sa ho tsamaea ka labyrinth, tse latelang e ka ba litataiso tse ntle tseo u ka li hopolang:

- Haeba o khona, ka kopo tlosa lieta kapa lieta pele u tsamaea maeneng, haholo haeba li le seretse. Sena se tla thusa ho boloka bophelo ba labyrinth.
- Ka kopo tima mehala ea mehala, 'me u qobe ho bua haeba u khona ho tsamaea le ha u ntse u emetse ba bang hore ba qale kapa ba qete ho tsamaea. Se ke oa matha laboratinth.
- Phahamisetsa matsoho a hau, u tsamaee ka lebelo lefe kapa lefe, 'me u etse eng kapa eng eo u nahanang hore e nepahetse - empa ka kopo, ela hloko lithahasello tsa ba bang.
- Leetong le tsamaisitsoeng, ho latela keletso eo moeti a ka fanang ka eona, u ka lakatsa ho khutlela setulong sa hau u khutsitse kamora ho tsamaea ha ba bang ba ntse ba tsamaea, kapa u tsamaee ka khutso.

Litaba tsa 'nete tseo u lokelang ho li boloka kelellong ea hau ke ho hlompha ba tsamaeang ka tsela e ngoe, le ho hlompha labyrinth ka boeona (e le hore e se ke ea tsofala kapa ea senyeha kapele). U kanna ua lakatsa ho hlokomela bana ba banyenyane ha ba ntse ba tsamaea.

MOTLATSI O TSAMAE

Haeba u natefeloa ke ho tsamaea ha hao, 'me u ka thabela ho tseba ho eketsehileng ka li-labyrinths, u ka rata ho etela sebaka sa Labyrinth Launchpad, www.labyrinthlaunchpad.org, moo ho nang le libaka tsa marang-rang, libuka, livideo tsa YouTube le li-podcasts tse thathamisitsoeng (ho lipuo tse fapaneng). Tsena li kenyelletsa 'The Labyrinth Locator', setsi sa ho batla sa inthanete bakeng sa ho fumana li-labyrinth tse ka bang haufi le moo u leng teng.